

«MOTTAKERNAVN»

«ADRESSE»

«POSTNR» «POSTSTED»

«KONTAKT»

Kontakt saksbehandler

Tage A.T. Eriksen, 51 56 88 92

Omgjøring av vedtak - søndagsåpent - Rema 1000 Rogaland

Fylkesmannen tar klagen til følge og omgjør vårt vedtak av 17.3.2020 slik at det ikke gis dispensasjon for å ha søndagsåpent i Rema 1000 sine ordinære dagligvareforretninger i Rogaland. Vedtaket kan påklages til Barne- og familiedepartementet.

Fylkesmannen viser til vårt vedtak av 17.3.2020 som gir Rema 1000 anledning til å ha åpent i alle sine butikker i Rogaland søndagene 22. mars, 29. mars, og 5. april.

Vedtaket har blitt påklaget av Virke i e-post av 18.3.2020. I klagen hevdes det i korte trekk at det finnes langt mer effektive, og langt mindre inngripende smitteforebyggende tiltak enn å utvide adgangen til å holde søndagsåpent i dagligvareforretninger. Virke viser videre til sitt brev av 17.3.2020 som omtaler dette i nærmere detalj.

Vedtaket er også påklaget av Handel og Kontor Norge, i brev datert 18.3.2020. I klagen anføres i hovedtrekk de samme anførselene som i klagen fra Virke.

På bakgrunn av klagen ga fylkesmannen utsatt iverksetting av vedtaket, jf. vår avgjørelse datert 18.3.2020.

Fylkesmannen har gitt Rema 1000 anledning til å komme med merknader til klagen. Vi har ikke i skrivende stund mottatt noen merknader.

Fylkesmannens vurdering av klagen

Fylkesmannen legger til grunn at klagerne har klagerett og at klagefristen er overholdt, jf. forvaltningslovens (fvl.) kap. VI. Vi viser til at Virke representerer flere dagligvarekjeder.

Det følger av fvl. § 33 at:

Underinstansen skal foreta de undersøkelser klagen gir grunn til. Den kan oppheve eller endre vedtaket dersom den finner klagen begrunnet. Dersom vilkårene for å behandle klagen ikke foreligger, skal underinstansen avvise saken, jfr. dog § 31.

Spørsmålet er om det foreligger feil eller mangler ved vedtaket som tilsier at det bør bli omgjort, i lys av klagerens anførsler og øvrige avklaringer som har kommet etter at vårt vedtak ble truffet.

Helligdagsfredloven § 5, jfr. § 2, har bestemmelser om åpningstider for salg fra faste utsalgssteder. Utsalgssteder skal etter § 5 første ledd, jfr. § 2 bokstav a, holde stengt på søndager. Etter helligdagsfredloven § 5 syvende ledd kan Fylkesmannen gjøre unntak fra disse bestemmelsene når det foreligger «*særlige grunner*».

Fylkesmannen traff vår avgjørelse før Barne- og familiedepartementet (BFD) hadde tatt stilling til om det var ønskelig å gi på generelt grunnlag dispensasjon etter helligdagsfredloven i forbindelse med koronaviruset. I BFD sitt brev datert 18.3.2020 heter det:

Når det gjelder forsyningsikkerheten – at folk kan få tak i det de trenger – er det per i dag ikke grunnlag for å hevde at det er en forsyningskrise. De fleste innbyggere vil ha mulighet i løpet av ukens seks alminnelige handledager til å få tak i nok mat til å holde gjennom helgen.

Når det gjelder søndagsåpne butikker som et smittebegrensningstiltak, ved at handelen spres utover i tid slik at det blir færre personer i butikkene samtidig, må de ønskede positive virkningene veies mot hensynet til blant annet ansattes hvile, renhold, rydding og etterfylling av varer. Også andre tiltak kan bidra til smittebegrensning, som for eksempel begrensninger i antall kunder som får adgang til butikken samtidig, samt hygienetiltak.

Vi vil også gjøre oppmerksom på at den som søker om dispensasjon må representere dem det søkes om unntak for. Hverken fylkesmannen eller departementet har anledning til å gi generelle dispensasjoner. Dette innebærer at en søknad fra Rema 1000 i ett fylke ikke kan være grunnlag for å dispensere for alle dagligvarebutikker i fylket.

Departementet konkluderer på bakgrunn av dette med at det for tiden ikke er grunnlag for å gi dispensasjon fra helligdagsfredloven.

Som det blir vist til i uttalelsen fra BFD har verken fylkesmannen eller departementet anledning til å gi generelle dispensasjoner. Vi legger derfor til grunn at vi ikke kunne gi en generell midlertidig dispensasjon som omsøkt for alle Rema 1000 sine butikker i Rogaland som sorterer under Fylkesmannen i Rogaland sitt myndighetsområde. Det er dermed en rettsanvendelsesfeil ved vårt vedtak når dispensasjon ble gitt til alle Rema 1000-butikkene i Rogaland.

Videre vil Fylkesmannen legge seg på samme linje som BFD når det gjelder forståelsen av vilkåret om "*særlige grunner*", dvs. at koronaviruset i seg selv ikke gir tilstrekkelig grunnlag for å gi dispensasjon. I uttalelsen fra departementet blir det blant annet vist til at det på nåværende tidspunkt ikke er grunnlag for å hevde at det er en forsyningskrise i landet. De fleste innbyggere vil ha mulighet i løpet av ukens seks alminnelige handledager til å få tak i nok mat til å holde gjennom helgen.

Departementet peker også på at de ønskede positive virkningene av søndagsåpne butikker som et smittebegrensningstiltak, må veies mot hensynet til blant annet ansattes hvile, renhold, rydding og etterfylling av varer. Fylkesmannen viser særlig til at Handel og kontor i Norge er sterkt kritisk til å åpne for ytterligere dispensasjon for søndagsåpne butikker grunn av koronaviruset av hensyn til arbeidstakerne.

Fylkesmannen legger også vekt på at det finnes andre tiltak som i tilstrekkelig grad kan bidra til smittebegrensning, som for eksempel begrensninger i antall kunder som får adgang til butikkene samtidig, og hygienetiltak. I denne sammenhengen viser vi også til at det 26.3.2020 ble gitt nye nasjonale retningslinjer for dagligvarebransjen på grunn av den ekstraordinære situasjonen knyttet til korona-viruset.

Etter en fornyet vurdering i lys av klagen og ovennevnte uttalelse fra BFD er vi kommet til at det ikke er grunnlag for å gi dispensasjon fra helligdagsfredloven som omsøkt som følge av korona-viruset.

Vedtak:

Fylkesmannen omgjør vårt vedtak av 17.3.2020 slik at det ikke gis dispensasjon for å ha søndagsåpent i Rema 1000 sine ordinære dagligvareforretninger, jf. fvl. § 33.

Klagene tas til følge.

Vedtaket kan påklages til Barne- og familiedepartementet innen tre uker, jf. fvl. § 29 første ledd. En eventuell klage skal sendes til Fylkesmannen i Rogaland.

Lone M. Solheim
fylkesmann

Monica Nessa
avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

BARNE- OG FAMILIEDEPARTEMENTET Postboks 8036 DEP 0030 OSLO

Adresseliste:

HOVEDORGANISASJONEN VIRKE	Postboks 2900 Solli	0230	OSLO
REMA 1000 NORGE AS	Postboks 6428 Etterstad	0605	OSLO
HANDEL OG KONTOR I NORGE	Youngs gate 21	0181	OSLO